

Hankasalmi

Hankasalmen kunta

**SIVISTYKSEN
DIGISTRATEGIA
2023–2028**

Hyväksytty siv.ltk 14.6.2023

SISÄLLYS

Johdanto	3
1 Visio ja tavoitteet	4
2 Kehittämisen painopisteet	5
3 Verkot, laitteet ja käyttäjätunnukset	6
3.1 Nykytilanne	6
3.2 Laitteistot ja laitehankinnat	7
3.3 Kehittämistavoitteet	7
4 Digitaalinen toimintaympäristö	10
4.1 Opetuskäytön tavoitteet	10
4.2 Päiväkotien, koulujen, kansalaisopiston ja kirjaston tietojärjestelmät	11
4.2.1 Edlevo ja Titania	11
4.2.2 Primus, Wilma ja Kurre	11
4.2.3 Hellewi	12
4.2.4 Aurora, Keski-Finna ja Celianet	12
4.3 Sähköiset oppimisympäristöt	13
4.4 Digilainaamo ja tvt-opetusvälineet	13
4.5 Tietosuoja ja koulun laitteen käyttö	14
5 Tvt-tuki	15
5.1 Pedagoginen tuki	15
5.2 Tekninen tuki	16
6 Henkilöstön pedagoginen ja tekninen osaaminen	17
7 Viestintä	17
7.1 Ulkoinen viestintä	17
7.2 Sisäinen viestintä	18
8 Seuranta ja arviointi	18
Liite 1	20
Hankasalmen kunnan perusopetuksen DIGISUUNNITELMA	20
Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa (OPH)	20
Hankasalmen kunnan OPS 0.-9. luokat	20
Hankasalmen lukio OPS	20
Hankasalmen kansalaisopiston kurssitarjonta	20
Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 Opetushallitus	20
Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) Opetushallitus	20
Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2016) Opetushallitus	20
Lukion opetussuunnitelman perusteissa (2019) Opetushallitus	20
Laki vapaasta sivistystyöstä	20
Liite 2. Perusopetus: kotiin vietävien koulun tietoteknisten laitteiden käyttöehdot	21
Liite 3. Hankasalmen lukio: sopimus kannettavan tietokoneen käytöstä	22

Johdanto

Tämä on Hankasalmen kunnan sivistyksen yhteinen digistrategia vuosille 2023–2028.

Sen tavoitteena on luoda pohjaa ja linjauksia sille, miten tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäyttöä kehitetään Hankasalmen sivistyspalveluissa yhteistyössä kunnan Tietohallinnon kanssa. Edellytyksenä kehittämislle on, että tekniset, toiminnalliset ja pedagogiset osa-alueet tukevat ja ohjaavat koulujen toimintaa konkreettisella tasolla opetussuunnitelman ja muiden normatiivisten asiakirjojen määrittämään suuntaan.

Oppijalla on oikeus digitaalisen osaamiseen. Opetushallituksen suosituksessa koulutuksen järjestäjältä odotetaan oppilaitosten toimintaa tukevaa opetusalan tietostrategiaa, jossa kiinnitetään huomiota opetus- ja kasvatushenkilöstön koulutukseen, oppilaitosten tekniseen ja pedagogiseen tukeen tieto- ja viestintätekniiikan käytössä sekä ajanmukaisten tietoliikenneyhteyksien ja laitevarustusten ylläpitoon. Tämä sivistyksen digistrategia sekä perusopetuksen digisuunnitelma ja siihen liittyvä opeopas on päivitetty vastaamaan kansallista digitaalisen osaamisen viitekehystä. Osaamisen yksityiskohtaisella määrittelyllä edistetään lasten ja nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia saavuttaa opiskelussa, työelämässä ja yhteiskunnallisessa osallistumisessa tarvittava digitaalinen osaaminen. Päivitystyössä on otettu huomioon Opetus- ja kulttuuriministeriön 14.4.2023 julkaistu Kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation linjaukset 2027, joka yhdessä Suomen digitaalisen kompassin kanssa luovat jatkossa strategisen perustan opetuksen digitalisaation edistämislle.

Hankasalmen kunnan **sivistyspalvelut** jakautuu kolmeen tulosalueeseen, joita ovat varhaiskasvatus, koulutus ja hyvinvointipalvelut. Lasten varhaiskasvatusta järjestetään Hankasalmella kolmessa päiväkodissa. Metsätähden vuorohoitopäiväkoti toimii kolmen sukupolven talossa Hankasalmen aseman kylällä. Sillankorvan päiväkotii on Hankasalmen kirkonkylän koulukeskuksessa. Sinisiiven päiväkotii sijaitsee Niemisjärvellä koulun yhteydessä. Koulutus sisältää esi- ja peruskoulut sekä lukion. Peruskouluja on Hankasalmella kolme: Aseman koulu, Kuuhanaveden yhtenäiskoulu ja Niemisjärven koulu. Kuuhanaveden koulu sijaitsee Hankasalmen kirkonkylän koulukeskuksessa. Samassa koulukeskuksessa toimii Hankasalmen lukio, jossa on suunnistus- ja liikuntalinja. Hyvinvointipalvelut sisältää kansalaisopiston, kulttuuri-, kirjasto- ja liikuntapalvelut sekä nuorisotyön. Hyvinvointipalvelut tekee myös järjestöyhteistyötä, jossa on mm. tarkoitus tehdä digipalvelut tutuiksi. Hankasalmen kansalaisopisto on Hankasalmen kunnan omistama opetushallituksen valvoma oppilaitos, jonka toimialueena ovat Hankasalmen ja Konneveden kunnat.

Tämä strategia on syntynyt keväällä 2023 OPH:n rahoittaman digihankkeen “Tasa-arvoa digitaitoihin läpi peruskoulun” ja sivistyspalvelujen tv-työryhmän työn tuloksena. Työryhmässä ovat olleet mukana sivistystoimenjohtaja, koulujen johtajat, varhaiskasvatuspäällikkö, kansalaisopiston rehtori/hyvinvointipäällikkö, kirjaston johtaja, kunnan Tietohallinnon edustajat, koulujen digitutoropettajat (= digitutor) sekä digihankkeen projektityöntekijä.

1 Visio ja tavoitteet

Hankasalmen kunnan visiona on tieto- ja viestintätekniiikan (TVT) käyttäminen jatkuvasti ja monipuolisesti tarkoituksenmukaisella tavalla opetuksen ja oppimisen välineenä kaikilla kouluasteilla. Digitalisaatio ei ole itseisarvo vaan osa kehittämistoimintaa. Tavoitteena on, että jokaisen digitaalinen osaaminen voi kehittyä jatkumona koko oppimispolun ajan. Digitalisaation avulla voidaan monipuolistaa opetuksen ja koulutuksen tarjontaa ja parantaa saatavuutta, jolloin oppijan valinnanmahdollisuudet kasvavat ja alueellinen eriarvoisuus vähenee.

Varhaiskasvatuksessa lapsille tarjotaan mahdollisuus olla aktiivinen toimija ja omien mielenkiinnon kohteiden mukaisesti käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tuottamiseen, tulkitaan ja leikkimiseen. Perusopetuksessa ja lukiossa jokainen oppilas/opiskelija on oikeutettu saamaan jatko-opintojen ja työelämän edellyttämät tietoyhteiskunnan perustiedot- ja taidot. Kaikilla kuntalaisilla on mahdollisuus kansalaisopiston opiskelijoina saada ohjausta mm. sähköisen asioinnin taidoissa sekä ajanmukaisten tietoteknisten välineiden ja sovellusten käytössä. Kansalaisopisto tarjoaa kuntalaisille digitaalista kurssitarjontaa, jota kirjasto täydentää. Kirjastot antavat kuntalaisille digineuvontaa akuuteissa arjen haasteissa: kirjastojen verkkopalvelujen, e-aineistojen, kirjaston digitaalisten asiakaspalvelukanavien sekä asiakkaille tarkoitettujen laitteiden ja ohjelmien käytössä. Kirjaston tarjoamaan asiakas- ja tietopalveluun kuuluu myös maksuton ”oikean palvelun äärelle” -ohjaaminen. Kunnassa tehdään digitaalista nuorisotyötä, jota on valmiutta lisätä ja kehittää. Kunnan Kulttuuripolku-kulttuurikasvatussuunnitelma ohjaa osaltaan varhaiskasvatuksen, koulujen ja hyvinvointipalvelujen digitaalista toimintaa, kuten esim. mediakasvatusta.

Tämän strategian tavoitteena on taata Hankasalmen kunnan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion ja kansalaisopiston opiskelijoille sekä opetus- ja kasvatushenkilöstölle tasa-arvoiset mahdollisuudet oppia ja kehittää tieto- ja viestintätekniiikan taitojaan nykypäivän ja tulevaisuuden haasteiden edellyttämälle tasolle. Kouluissa ohjataan teknisten taitojen

lisäksi monipuoliseen tiedonhallintaan, vastuulliseen toimintaan sekä rakentavaan vuorovaikutukseen digitaalisissa ympäristöissä. Opetus- ja kasvatushenkilöstö tarvitsee jatkuvaa pedagogista tukea tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytössä. Opettamisen ja oppimisen motivaatiota ja merkityksellisyyttä pyritään lisäämään osallistamalla oppilaita oppimisen suunnitteluun ja digitaalisten ratkaisujen valintaan. Tietoyhteiskunnassa korostuvat medialukutaito sekä digitaalinen ja ohjelmointiosaaminen, tiedon tuottaminen, vuorovaikutustaidot ja verkostoituminen. Koulujen rooli on tukea oppilaita/opiskelijoita heidän kasvuaan tietoyhteiskunnan jäseniksi.

2 Kehittämisen painopisteet

Digistrategiakauden aikana eli vuosina 2023–2028 kehittämisen painopisteitä ovat:

- Digitaalisen toimintakulttuurin ja pedagogiikan kehittäminen suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksesta perusopetuksen loppuun ja jatko-opintoihin.
- Oppilaitosten tieto- ja viestintäteknisen toimintaympäristön ja laitteiston kehittäminen oppimista tukevaksi yhdessä kunnan Tietohallinnon kanssa.
- TVT-taitojen oppimisen ja kehittämisen tasa-arvoisten mahdollisuuksien takaaminen oppilaille / opiskelijoille ja opetus- ja kasvatushenkilöstölle.
- Digitutoropettajatoiminnan jatkaminen kiinteänä osana opetustyötä.
- Seudullisen, kansallisen ja kansainvälisen verkostoitumisen mahdollistaminen tieto- ja viestintäteknikan keinoin.
- Kansalaisopiston tarjoaa laajasti koulutusta, esim. opetus- ja kasvatushenkilöstölle kysynnän mukaan. Kansalaisopiston toiminnan painopisteenä on tarjota senioriväestölle pitkäkestoisia, digitaalista kurssitarjontaa.

Edellisistä painopisteistä lukuvuoden 2023–2024 toimenpiteiksi on valittu

- TVT-taitojen oppimisen ja kehittämisen tasa-arvoisten mahdollisuuksien takaaminen oppilaille / opiskelijoille ja opetus- ja kasvatushenkilöstölle. Oppilaiden digipassit ja opettajien digitaalinen opehuone.
- Digitutoropettajatoiminnan jatkaminen kiinteänä osana opetustyötä. Vinkkilista laitteiden ja ohjelmistojen toiminnasta.

Kehittämisen painopistealueet kirjataan lukuvuosittain koulujen työsuunnitelmiin, jotka arvioidaan lukuvuoden päätteeksi.

3 Verkot, laitteet ja käyttäjätunnukset

3.1 Nykytilanne

Taulukko 1. Sivistyksen oppilas-, opetus- ja kasvatushenkilöstön sekä laitemäärät 2023

	Oppilasmäärä	Oppilaskoneet				Laite / oppilas	Opetushenkilöiden määrä	Opettajakoneet			Laite/ opetus-henkilö
		Kannettavat	Chromebookit	iPadit	Vara-PC-kone			Kannettavat		iPadit	
								Hiökoht. käy-tössä	Yhteinen kone		
Aseman koulu	120	10	58	55		1	12		12	10	1,8
Kuuhankaveden koulu	333	64	44	98	19	0,6	50	50	2	6	1,2
Niemisjärven koulu	75	15		32		0,6	7	2	8		1,4
Hankasalmen lukio	78	78			11	1	9	9			1
Metsätähden päiväkoti							7	2		3	0,7
Sillankorvan päiväkoti							10	3		4	0,7
Sinisiiven päiväkoti							5	2		6	1,6
Kansalais-opisto							3	5			1,7

1,5

Taulukosta 1 nähdään, että Hankasalmen kunnan perusopetuksessa laitteita on käytössä 1,5 laitetta opettajaa kohti. Tosiasiassa vain Koulukeskuksen opettajilla on jokaisella käytössään henkilökohtainen laite. Aseman ja Niemisjärven kouluissa opettajien koneet eivät ole opettajan henkilökohtaisessa käytössä, vaan koneet sijaitsevat pysyvästi opetusluokissa. Lisäksi nämä koneet ovat hitaita ja vanhoja. Tästä syystä näiden koulujen opettajien suunnittelutyö on hankalaa, kun PC-laite ei ole jatkuvasti opettajan omassa käytössä.

Koneita on oppilasta kohden käytössä Aseman koulussa 1, Kuuhankaveden koulussa 0,6 ja Niemisjärven koulussa 0,6. Hankasalmen kunta hankkii jokaiselle lukion aloittavalle opiskelijalle kannettavan Windows-koneen opiskelijan omaan käyttöön. Lukion loputtua lukiolainen on voinut lunastaa tämän koneen itselleen.

Oppilaitoksissa on käytössä erilliset opetuksen ja hallinnon tietoverkot. Opetusverkko on opetus- ja kasvatushenkilöstön sekä oppilaiden/opiskelijoiden päivittäinen toimintaympäristö. Opetus- ja kasvatushenkilöstön tai oppilaiden/opiskelijoiden kirjautuessa opetusverkon koneille niihin ei tällä hetkellä ole henkilökohtaisia tunnuksia, vaan kaikki kirjautuvat samoilla opettaja- ja oppilastunnuksilla. Hallintoverkko ja sen sovellukset ovat henkilöstön käytössä annettujen henkilökohtaisten käyttöoikeuksien rajoissa, ja pääsy siihen on henkilökohtaisilla tunnuksilla. Kaikilla kouluilla on kasvatus- ja opetushenkilöstön käytössä 1–2 hallintoverkossa olevaa tietokonetta, jotta he voivat käyttää SAP HR:ää (poissaolot ja matkakulut) ja Hanttua (toiminnanohjaus ja palvelupyynnöt tietohallintoon). Henkilökohtaisessa käytössä oleviin koneisiin on asennettavissa VPN eli virtuaalinen yhteys hallintoverkkoon, jolloin SAPin ja Hantun käyttö on helpompaa.

Hankasalmen lukiossa on käytössä YTL:n (Ylioppilastutkintolautakunta) ylläpitämä koejärjestelmä Abitti. Abittia käytetään lukion koeviikolla sähköisissä kokeissa sekä ylioppilaskirjoituksissa. Kokeissa käytetään koejärjestelmää, joka koostuu kokelaiden koneista, kahdesta palvelimesta sekä suljetusta paikallisesta verkosta (koeverkko). Kokelaiden koneet käynnistetään YTL:n toimittamilta USB-muisteilta. Koeverkko on internetistä erillään oleva paikallisverkko. Paikallisella koeverkolla tavoitellaan verkon häiriöttömyyttä. Jokaiselle kokelaalle on tarjottava ylioppilaskokeessa myös sähköliitettä. Lukiossa on käytössä Netti- niilo, joka mahdollistaa Abitti-kokeiden järjestämisen langattomasti.

3.2 Laitteistot ja laitehankinnat

Koulujen laitetarpeet kartoitetaan yhdessä koulujenjohtajien ja koulujen digitutorien kanssa. Laitehankinnat mietitään ja suunnitellaan koulujen tarpeita ja Tietohallinnon osaamista kuunnellen. Isommat laitehankinnat suunnitellaan etukäteen vuosittain keväällä huhti-/toukokuussa pidettävässä tv-työryhmän tapaamisessa. Lisäksi koulujen digitutorit ja Tietohallinto pitävät yhteisen suunnittelupalaverin lukuvuoden alussa. Näin isompiin laitehankintoihin pystytään esittämään määrärahaa talousarviovalmistelun yhteydessä elo-syyskuussa. Myös laitteiden elinkaari suunnitellaan yhdessä koulunjohtajan, Tietohallinnon ja digitutorien kanssa.

3.3 Kehittämistavoitteet

Tavoitteena on, ettei koulujen välillä ole eroja oppilas- ja opettajakohtaisissa laitemäärissä. Jotta monipuolisten sähköisten oppimisympäristöjen käyttö on mahdollista, on **esi-, perus- ja lukio-opetushenkilöstöllä oltava käytössään yksi henkilökohtaisessa käytössä**

oleva kannettava laite, joka mahdollistaa työtehtävien hoitamisen ajasta ja paikasta riippumatta. Aseman ja Niemisjärven koulujen opettajille hankitaan PC-laitteita henkilökohtaiseen käyttöön. Samalla varmistetaan, että ko. laitteet toimivat koulujen luokkien AV-välineiden kanssa.

Tavoitteena on, että jokaisessa Hankasalmen peruskoulussa olisi käytössä yhtä monta laitetta oppilasta kohden. Tavoitteena on, että alakouluissa on iPadeja ja Chromebookeja yhteensä yksi laite kolmea oppilasta kohden sekä yläkoulussa on pääasiassa yksi PC-laite kahta oppilasta kohden. Hankasalmen lukioon tuleville opiskelijoille hankitaan PC-laite opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön opintojen ajaksi. Opiskelija allekirjoittaa koneen vastaanottamisen yhteydessä sopimuksen laitteen käytöstä (Liite 3. Hankasalmen lukio: sopimus kannettavan tietokoneen käytöstä). Lukion loputtua lukiolainen voi lunastaa tämän koneen itselleen maksamalla lukiolle valtuuston päättämän taksan mukaisesti. Kansalaisopiston opiskelijat tulevat kursseille lähes aina omien laitteiden kanssa, joten kansalaisopistolla ei ole tarvetta laitehankintoihin. Enemmänkin on toivetta, että saadaan enemmän osallistujia tv-t-kursseille.

Tavoitteena on, että syksyllä 2023 ollaan liittymässä Azure AD-toimialueeseen. Azure AD:n hyödyntäminen palveluihin kirjaututtaessa lisää mm. palveluiden tietoturva. Peruskoulun oppilaat, lukion opiskelijat sekä kaikki opettajat kirjautuvat jatkossa käyttäjäkohtaisilla tunnuksilla koulun PC-laitteille. Tietohallinto luo käyttäjätunnukset oppilaille peruskoulun 1. luokasta alkaen. Käyttäjäkohtaisen kirjautumisen myötä tietoturva ja tietosuoja on lain ja asetusten mukainen. Koneiden laitehallinta on sujuvaa, sillä tietohallinto saa hallittua ohjelmia ja virustorjuntaa sekä päivitettyä koneet keskitetysti etänä. Tietohallinnossa nähdään ajantasaisesti mitä konetta kukin oppilas käyttää. Etähallinnan myötä vähän käytetyt tai käyttämättömät koneet ovat löydettävissä, joten laitemääriä saadaan tehostettua. Tehokas laitehallinta tuo kustannustehokkuutta. Esimerkiksi turhat lisenssit voidaan tällä tavoin kartoittaa ja poistaa. Koulujen kannalta on merkittävää, että koneiden etähallinta mahdollistaa tietohallinnon etätuen. Pikainen ja toimiva etätuki on tärkeää, sillä se mahdollistaa sujuvan opetuksen.

Opetus- ja kasvatushenkilöstön sekä oppilaiden/opiskelijoiden käyttäjätunnukset eri palveluihin ovat muotoa:

- Googlen palveluihin
etunimi.sukunimi@edu.hankasalmi.fi
- Officen O365 -palveluihin (tuleva Azure AD)
etunimi.sukunimi@hankasalmi.fi
- hallintoverkkoon (nykytilanne, poistuu syksyllä 2023)
sukunimen 3 kirjainta, toisen nimen 1. kirjain, etunimen 3 kirjainta

Azure AD:n myötä Hankasalmen kunnan kouluissa otetaan käyttöön Opetushallituksen tarjoama tunnistuksenvälityspalvelu MPASSid. Sen avulla opettajat ja oppilaat kirjautuvat oppimisen digitaalisiin palveluihin tutulla, koulun antamalla tunnuksella, jolloin ei tarvita jokaiseen sähköiseen oppimisympäristöön erillisiä käyttäjätunnuksia ja salasanoja. MPASSid:n käytöllä varmistetaan, että oppitunnit käytetään oppimiseen ja opettamiseen.

Jokaisella perusopetuksen ja lukion oppilaalla/opiskelijalla on oikeus maksuttomaan opetukseen. Myös työvälineet tulee olla maksuttomia. Opetuksen järjestäjä/koulu ei voi velvoittaa hankkimaan tai käyttämään omia välineitä opetustarkoituksessa. Opetusvälineiden maksuttomuutta koskevat säännökset eivät sinänsä estä oppilaiden omien välineiden käyttöä opetuksessa. Omien laitteiden käytön tulee kuitenkin perustua oppilaan/huoltajan suostumukseen. Koska opetuksen järjestäjä/koulu kuitenkin viime kädessä päättää siitä, mitä välineitä ja missä määrin opetuksessa käytetään, tulee omien laitteiden käytön perustua myös opetuksen järjestäjän/koulun suostumukseen. (OKV/14/1/2014). Erikseen rehtorin/koulunjohtajan kanssa sovittavassa tapauksessa perusopetuksen oppilas voi saada koulun laitteen omaan käyttöönsä. Tällöin on huoltajan allekirjoitettava sopimus koulun laitteen käytöstä. (Liite 2. Perusopetus: kotiin vietävien koulun tietoteknisten laitteiden käyttöehdot)

Hankasalmen kunnan kouluissa on käytänteenä, että **alakouluissa oppilas ei käytä kännykkää lainkaan. Yläkoulussa oppilaiden omia laitteita EI käytetä oppitunnilla.** Kuu-hankaveden koulu päivittää järjestyssääntönsä tämän mukaisesti. Koulu suosittelee, että välitunnilla liikutaan tai tehdään jotain muuta kuin käytetään omia laitteita. Vastuut oman laitteen käytöstä menevät vahingonkorvauslain (412/1974) mukaisesti. Mikäli laite rikkoutuu oppilaan omassa käytössä, vastaa hän itse tai laitteen muu omistaja vahingosta. Jos vahingon aiheuttaa toinen henkilö, vahingonaiheuttaja on vastuussa vahingosta. Yläkoulussa ja

lukiossa kännykän käyttö tulee olla vastuuntuntoista eikä sitä saa missään tapauksessa käyttää kiusaamistarkoituksissa.

Opetushallitus on julkaissut oppaan ”Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa”, jossa on kuvattu mobiililaitteiden käytössä koulussa huomioitavia seikkoja (Liite 1).

4 Digitaalinen toimintaympäristö

Tieto- ja viestintäteknologian käyttöä harjoitellaan ikätasolle sopivasti varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa ja kansalaisopistossa. *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022)* todetaan, että varhaiskasvatuksessa käytetään digitaalisia välineitä, sovelluksia ja ympäristöjä tarkoituksenmukaisella tavalla. Teknologia on osa monipuolista ja lasta osallistavaa oppimisympäristöä. *Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014)* mukaan opetuksessa tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, palveluihin ja peleihin. Tieto- ja viestintäteknologian avulla tuetaan lasten vuorovaikutustaitoja, oppimisen taitoja sekä vähitellen kehittyvää kirjoitus- ja lukutaitoa. *Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteissa (2016)* todetaan, että tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen on tärkeä kansalaistaito sekä itsessään että osana monilukutaitoa. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään suunnitelmallisesti perusopetuksen kaikilla vuosiluokilla, eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä muussa koulutyössä. *Lukion opetussuunnitelman perusteissa (2019)* korostetaan, että opiskeluympäristöä tulee laajentaa oppilaitoksen ulkopuolelle tieto- ja viestintäteknologian avulla. Digitalisaatio tuo mahdollisuuksia yhteisölliseen oppimiseen ja tiedon luomiseen sekä erilaisten opiskelu- ja tietoympäristöjen hyödyntämiseen. Opiskelijaa ohjataan toimimaan verkostoituneessa ja globalisoituneessa maailmassa. *Laki vapaasta sivistystyöstä (21.8.1998/632)* ohjaa kansalaisopiston toimintaa. (Liite 1)

4.1 Opetuskäytön tavoitteet

Laitteiden ja verkkojen toimivuus ja kattavuus ovat opetuksen kannalta erittäin tärkeitä. Opetus ja oppiminen ovat siirtyneet entistä enemmän pilvipalveluun. Erilaiset oppimisen välineet, kuten sovellukset, jaetut dokumentit, sähköiset oppimateriaalit, sähköiset koealustat ja verkko-oppimisalustat toimivat verkossa.

Hankasalmen kunnan *perusopetuksen digisuunnitelma* eli tieto- ja viestintäteknologian opetussuunnitelma (TVT-OPS) on päivitetty kesäkuussa 2023. Digisuunnitelmassa on selkeät

tavoitteet perusopetuksen eri luokka-asteille. Tavoitteiden toteutumista kontrolloidaan tähän tarkoitukseen laadittujen digipassien avulla. Jatkuvana tavoitteena on varmistaa, että digisuunnitelman sisällöt ovat kaikkien opettajien tiedossa ja että niitä toteutetaan. Tavoitteena on tehdä digisuunnitelmat myös varhaiskasvatukselle ja lukio-opetukselle.

4.2 Päiväkotien, koulujen, kansalaisopiston ja kirjaston tietojärjestelmät

4.2.1 Edlevo ja Titania

Hankasalmen varhaiskasvatuksessa on huoltajien käytössä Edlevo-järjestelmä, jolla tehdään lasten hoitoaikojen ja poissaolojen ilmoittamiset. Edlevo on selainpohjainen ratkaisu, jota voi käyttää ajasta ja paikasta riippumatta. Käyttäjiä ovat huoltajat, joiden käyttöliittymänä on mobiilisovellus. Toiminnot on suunniteltu siten, että niiden käyttö on mahdollisimman helppoa ja vaivatonta erilaisilla mobiililaitteilla. Kasvattajat ovat toinen iso käyttäjäryhmä, joiden liikkuva työ edellyttää, että tehtävät on mahdollista hoitaa päätelaitteesta riippumatta. Kasvattajien toiminnot painottuvat viestintään ja pedagogisiin palveluihin mutta myös joihinkin ns. hallinnon tehtäviin kuten lasten poissaolojen kirjaamiseen tai hoitoaikojen seurantaan.

Titania on CGI:n työajanhallinnan kokonaisuus ja ohjelmisto on kehitetty henkilöstön työvuorojen suunnitteluun sekä seurantaan sujuvan toiminnan varmistamiseksi. Titania huomioi työehtosopimuksien määräykset, työaikojen ergonomisuuden ja tasapuolisuuden. Hankasalmella Titanian lisäosana on työaikapankki, jossa Titania siirtää pankkiin halutut erilliskorvaukset sekä lisä- ja ylityöt.

4.2.2 Primus, Wilma ja Kurre

Perusopetus ja lukio käyttävät Primus-kouluhallinto-ohjelmaa. Oppilaitoksissa on käytössä Wilma, joka on Primus-ohjelmaan pohjautuva verkkopalvelu. Koulukeskuksessa on käytössä myös opetusjärjestelyjen suunnitteluohjelma Kurre. Primus ja Kurre ovat koulujen hallinnollisessa käytössä.

Wilmaa käytetään muun muassa poissaolojen seurannan, opintojen suunnittelun ja arvioinnin ohella viestintään koulun ja kodin välillä. Wilmaan kirjataan oppilaiden mahdolliset oppimissuunnitelmat ja pedagogiset asiakirjat. Opetushenkilöstöllä on omat Wilma-tunnukset, joilla he pääsevät tekemään opetusta koskevia merkintöjä. Oppilaiden/opiskelijoiden huoltajilla on omat tunnukset, joilla huoltaja pääsee näkemään ja hoitamaan huollettavansa asioita. Jokaisella lukiolaisella on henkilökohtaiset tunnukset Wilmaan. Tällä hetkellä Kuuhan-

kaveden koulussa on oppilailla Wilma-tunnukset 3. luokasta ylöspäin. Aseman ja Niemisjärven kouluissa 6. luokan oppilailla on omat Wilma-tunnukset. Tavoitteena on, että oppilaiden omat Wilma-tunnukset luodaan vähitellen kaikissa kouluissa 3. luokalla.

Hankasalmen kunnassa otetaan syksyllä 2023 käyttöön Wilma Links. Se on uusi maksuton digitaalinen työpöytä, joka tuo opetusmaailman työkalut yhteen näkymään ja joka linkittyy suoraan koko Wilma-ekosysteemiin. Wilma Links on opettajille, oppijoille ja pääkäyttäjille tarkoitettu palvelualusta, joka säästää aikaa niin opetuksessa, oppimisessa kuin hallinnollisessa työssä. Kirjautumisessa ja navigoinnissa säästyy aikaa, kun kertakirjautumisen ja navigointivohvelin avulla eri palveluiden välillä voi liikkua nopeasti, helposti ja tehokkaasti. Kirjautuminen tehdään MPASSid:n avulla.

4.2.3 Hellewi

Hellewi on Hankasalmen kansalaisopistossa käytössä oleva nettipohjainen kurssinhallintajärjestelmä. Se jakautuu kahteen hallinnolliseen osaan, opiskelijoiden kurssi-ilmoittautumisenäkymään ja opettajien hallintonäkymään. Hellewissä käsitellään mm. kursseja ja niille ilmoittautuneita opiskelijoita. Hellewiin kirjataan vain asioiden hoitamisen kannalta ja rekisteröityjen oikeusturvan kannalta tarpeelliset tiedot. Hellewissä olevat ryhmien osallistujia koskevat tiedot ovat välttämättömiä, jotta osallistujat saadaan riittävän tarkasti yksilöityä kursseille/ryhmiin ja jotta osallistumismaksut kohdentuvat oikein.

4.2.4 Aurora, Keski-Finna ja Celianet

Aurora on kirjaston henkilökunnan käytössä oleva selainpohjainen kirjastojärjestelmä, jossa käsitellään asiakastietoja, tehdään tiedonhakuja ja käsitellään asiakastietoihin sekä kirjaston kokoelmiin ja aineistoihin liittyviä laina- ja luettelointitietoja. Keski-Finna on asiakkaiden käyttöliittymä kirjastojärjestelmään. Lisäksi se on verkkokirjasto, jonka kautta asiakkaat saavat maksutta kirjaston tarjoamat sähköiset aineistot.

Koululuokilla ja päiväkotiryhmillä on käytössä kirjastokortit, jotka mahdollistavat e-aineistojen varaamisen, lainaamisen ja lainojen uusinnan. Ryhmäkohtaisilla kirjastokortin tunnuksilla avautuu pääsy kirjaston välittämiin etäkäyttöisiin Ellibs- ja Naxos- kokoelmiin, jotka sisältävät sähköisiä ja äänikirjoja. Asiakkaiden etäkäytettävissä ovat myös ePress-aikakauslehdet ja PressReader-vieraskieliset aikakauslehdet. Lisäksi kirjastokortin tunnuksilla voi lainata Naxos-musiikkiaineistoja sekä Rockway-musiikkikoulun kursseja. Kirjastosta saa halu-

nessaan tunnukset myös maksuttomiin saavutettavuuskirjasto Celian sähköisiin ja äänikirjoihin. Celianetin kirjoja voivat lainata kaikki, joilla on tavallisen kirjan lukemisessa esimerkiksi lukihäiriöstä, keskittymisvaikeudesta, vammasta tms. johtuvia haasteita.

4.3 Sähköiset oppimisympäristöt

Hankasalmen peruskoulun sekä lukion opettajat käyttävät Googlen kouluille suunnattuja palveluja jokapäiväisessä opetuksessaan. Näitä ovat muun muassa Docs, Slides, Classroom ja Drive. Opettajien ja oppilaiden/opiskelijoiden tallennustilana toimii Google Drive. Google Classroomia käytetään yksinkertaistamaan tehtävien luomista, jakamista ja arviointia. Pää tarkoituksena on sujuvoittaa opettajien ja oppilaiden/opiskelijoiden välistä tiedostojen jakoa. Varsinkin Hankasalmen lukiossa opettajat ovat rakentaneet runsaasti kursseja Google Classroomiin. Tarkoituksena on jatkaa Googlen kouluille suunnattujen palvelujen käyttöä opetuksessa jatkossakin ensisijaisena toimintaympäristönä, koska oppilaat alakoulusta lukioon ovat oppineet käyttämään tätä ympäristöä.

Koulujen opettajilla on käytössään Microsoftin O365 palvelut. O365-ympäristön tarjoamia mahdollisuuksia otetaan käyttöön opetuksessa opettajien osaamisen ja käytön tarkoituksen mukaisuuden perusteella. Suositellaan, että uutta opetusmateriaalia tehdään O365-ympäristöön. Koulutus on ensisijaista, jotta uuteen ympäristöön päästään sisään.

Oppimateriaalikustantajilta peruskoulujen ja lukion opettajien ja oppilaiden/opiskelijoiden käytössä on digitaalista materiaalia Sanoma Prota, Otavalta, Editalta ja Studeolta. Wilma Linksin avulla nämä opetusmaailman työkalut saadaan yhteen näkymään ja linkittymään suoraan Wilmaan. Opettaja voi muun muassa käyttää digitaalista materiaalia opetuksen tukena, hän voi käyttää materiaalien valmiita kokeita tai tehdä digitaalisessa ympäristössä omia kokeita. Lukiossa on lisäksi käytössä Abitti, joka on Ylioppilastutkintolautakunnan julkaisema koejärjestelmä. Hankasalmen kouluilla käytössä olleesta Peda.Net-kouluverkosta päätettiin luopua vuoden 2023 loppuun mennessä.

4.4 Digilainaamo ja tvt-opetusvälineet

Jokaiseen peruskouluun on hankittu opetuskäyttöön Bee Bot -robotteja sekä GreenScreen-kangas, jota voi käyttää esim. videoiden teossa. Hankasalmen kunnassa toimii digilainaamo, josta koulut voivat varata käyttöönsä tvt-opetussuunnitelman toteutuksessa tarvitta-

vaa materiaalia ja välineitä. Digilainaamo sijaitsee Hankasalmen Koulukeskuksen monistamossa ja opettaja voi varata välineitä Microsoftin Digilainaamon kalenterista. Näitä varauksia opettajat voivat tehdä kirjautumalla omilla tunnuksilla Office.comin kalenteriin.

Digilainaamossa on tällä hetkellä 20 Mindstorms EV3 -legorobottia sekä 30 micro:bitiä. Molempiin on tehty opetusmateriaalipaketti oppilaita sekä opeopas opettajia varten. Tarkoituksena on hankkia VR-laseja ja 360-kamera. Tavoitteena on, että digilainaamoon hankitaan lisää tvt-opetusvälineitä kunnan kaikkien koulujen käyttöön. Digilainaamon tvt-opetusvälineiden käyttöön opetuksessa löytyy kaikille opettajille MS Teamsin Digimateriaali-kanavalla jaettua materiaalia sekä oppilaalle että opettajalle. Digilainaamo ylläpitää Koulukeskuksen digitutor.

Tavoitteena on, että opetuskäyttöön sopivaa tvv-välineistöä hankitaan kouluille ja/tai digilainaamoon vuosittain määriteltävän rahan puitteissa. Mahdollisuutta hakea/saada hankerahoitusta seurataan säännöllisesti.

Sivistystoimen yhteiskäytössä on streamauslaitteisto, joka on hankittu maakunnallisen Ajurihankkeen rahoituksella. Streamauslaitteistopakettiin kuuluu kameroiden lisäksi muun muassa mikrofonit, adapteri sekä tarvittavat johdot ja pistokkeet. Streamauslaitteistopakettia säilytetään pääkirjastossa.

4.5 Tietosuoja ja koulun laitteen käyttö

Tietosuojasäädökset ohjaavat oppilaiden/opiskelijoiden henkilötietojen käsittelyä. Henkilötietojen käsittely on suunniteltava etukäteen, kun opetuksessa käytetään tieto- ja viestintätekniikkaa ja sähköisiä palveluja. Kaikki käytössä olevat sovellukset tulee olla GDPR tietosuoja-asetuksen vaatimukset täyttäviä (General Data Protection Regulation, EU:n yleinen tietosuoja-asetus). Jokaisesta sovelluksesta tulee olla ajantasainen henkilötietojen käsittelysopimus.

Oppilaiden tietosuoja ja työasemien kontrolli tehostuu Hankasalmen kouluissa syyslukukauden 2023 myötä, kun oppilaiden henkilökohtaiset kirjautumiset otetaan käyttöön peruskoulun 1.–9. luokilla sekä lukiossa. Koulujen käytössä on MPASSid, joka standardoi henkilötietojen välittämisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän henkilörekisteristä sähköisiin oppimispalveluihin.

Varhaiskasvatuksessa, peruskouluilla, lukiossa ja kansalaisopistossa kysytään joka syksy julkaisuluvat alaikäisen lapsen/oppilaan/opiskelijan huoltajalta tai täysi-ikäiseltä opiskelijalta. Opetushenkilökunta päivittää tietojaan tietosuojasta säännöllisesti.

Koulu voi tarvittaessa sallia koulun laitteiden käyttämisen oppilaan/opiskelijan kotona ja muutoin koulun ulkopuolella. Laitteiden ja ohjelmien rikkoutumista ja katoamista varten allekirjoitetaan huoltajilla (perusopetus) tai opiskelijoilla (lukio-opetus) sitoumus käyttöehdoista. Hankasalmen peruskoulut ja lukio käyttävät liitteenä olevia sitoumuksia.

5 Tvt-tuki

Tukitoimissa lähtökohtana on toisiaan täydentävät näkökulmat: pedagoginen ja tekninen tuki. Riittävä pedagoginen ja tekninen tuki, nopea ja tehokas ylläpito, etätuki, tvt-vastuuhenkilöt sekä täydennyskoulutus ovat toimivan tukirakenteen pilareita.

5.1 Pedagoginen tuki

Aseman koulussa, Niemisjärven koulussa sekä Koulukeskuksessa (Kuuhanaveden koulu ja Hankasalmen lukio) toimii *digitutor*. Tavoitteena on, että digitutor on myös jokaisessa varhaiskasvatuksen yksikössä. Digitutor toiminnan ideana on, että opetus- ja kasvatushenkilöstölle on tarjolla matalan kynnyksen digitukea.

Koulujen *digitutor* on *omien opetustehtäviensä ohella* digitukea antava opettaja. (OVTES, OSIO B LIITE 1 PERUSKOULU §16, AV-välineiden hoitotyö ja tietotekniikkavastaavan työ). Jos vuosiluokkien 7–9 koululla ja lukiolla on yhteinen AV-välineistö, jota peruskoulun opettaja on määrätty hoitamaan, on opetusvelvollisuuteen luettava vuosiviikkotuntimäärä aina 1½.

Koulujen digitutorien tehtäviä ovat:

- vertaistukena ja vertaisohjaajana toimiminen
- yhteyshenkilönä tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvässä tiedotuksessa toimiminen
- laitteisto-, ohjelmisto- ja järjestelmäasioissa opastaminen (ohjelmisto- ja laitekoulutukset (esim. syksyllä Wilman käyttö, monistuskone, Google Classroom)
- digiasioissa samanaikaisopettajana toimiminen
- osaamiskartoitusten toteuttaminen (oppilaat, henkilöstö)
- digipedagogisten koulutusten järjestäminen
- tukimateriaalien tuottaminen

- oman osaamisen kehittäminen (koulutukset, verkostotapaamiset, tietoturva)
- ylläpitäjänä toimiminen (mm. koulun sometili ja kotisivut, iDiD-infonäytöt, Ville, Canva)
- kunnan TVT-lainaamon laitteiden ylläpitäjä toimiminen (Koulukeskuksen digitutor)
- hankkeiden hankehakemusten tekeminen ja niistä raportointi
- koulun toimintakulttuurin kehittäminen yhdessä koulun johdon ja opettajien kanssa
- seuraa perusopetuksen digisuunnitelman (digipassien) toteutumista yhdessä koulun johdon kanssa
- koulun omien tv-t-laitteiden ylläpitäminen
 - tietokoneet, tabletit, näytöt, näppäimistöt, hiiret, kuulokkeet, tulostimet, verkkolaitteet, latauskärryt, ohjelmointivälineet, johdot, adapterit, puhdistusvälineet
 - videotykit, älytaulut, dokumenttikamerat, telakat, kaiuttimet, mikrofonit, kamerat
- viallisten laitteiden raportointi (Tietohallinto, kopiokonehuolto)

Digitutor tukee opettajia tv-taitojen kehittymisessä ja ohjaa digitaalisuuden hyödyntämistä opetuksessa. Koulujen digitutorit tekevät yhdessä lukuvuoden aluksi vuosikellon ja hyväksyttävät sen koulujen johtajilla. Digitutorit toimivat digitutorien vuosikellon mukaisesti yhteistyössä kunnan Tietohallinnon kanssa. Lukukausittain koulujen digitutorit ja Tietohallinto pitävät yhteisen suunnittelupalaverin.

Hankasalmen lukiossa on 1–2 *Abitti-vastaavaa*. Heidän tehtävänä on vastata

- koetilanteiden järjestelmästä, eli Abitti- ja Nettiniilo-järjestelmän toimivuudesta yhdessä Tietohallinnon kanssa
- Abitti-tikkujen päivityksestä
- virtuaalipalvelinten päivityksestä
- ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden opastamisesta koejärjestelmän käytössä
- opettajien ohjaamisesta.

Abitti-vastaava opastaa yo-kokeissa valvovat henkilöt koetilanteessa toimimiseen. Lisäksi Abitti-vastaava tekee yhteistyötä rehtoreiden kanssa yo-materiaalin tilaamisessa YTL:ltä.

5.2 Tekninen tuki

Päävastuu teknisestä tuesta on kunnan Tietohallinnolla. Palvelupyynnöt Tietohallinnolle tehdään ensisijaisesti MS SharePointissa (Omat palvelupyynnöt). Kiireellisissä asioissa Tietohallinnon saa kiinni numerosta 014 267 1212.

Tietohallinnon tehtäviin kuuluu:

- laitehallinta ja verkot
- palvelupyyntöjen mukainen laitehuolto
- päivitykset
- tulevista päivityksistä ilmoittaminen digitutorille Teamsissa ja/tai Hankasalmen In-trassa
- laitehankinnat ja niiden suunnittelu yhdessä koulujen johdon ja digitutorien kanssa
- ohjelmistojen hankinta ja ohjelmistolisenssien hallinta
- lukukausittaiseen palaverit koulujen digitutorien kanssa
- muut mahdolliset tekniset haasteet

6 Henkilöstön pedagoginen ja tekninen osaaminen

Tavoitteena on kaikkien opetus- ja kasvatushenkilöstön tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen kehittäminen. Tvt:n hyödyntämisen koulu- ja luokkakohtaisia eroja pyritään poistamaan opetushenkilöstön monipuolisella, ajanmukaisella ja monitasoisella täydennyskoulutuksella ja henkilökohtaisella tuella. Tavoitteena on, että opetus- ja kasvatushenkilöstö pystyy ohjaamaan oppilaitaan opetussuunnitelmaan kirjattujen tvt-taitojen saavuttamisessa. Opetus- ja kasvatushenkilöstön tvt-taitojen kehittämistarve on jatkuvaa sekä laitteiden, ohjelmien että pedagogiikan osalta.

7 Viestintä

7.1 Ulkoinen viestintä

Hankasalmen kunnan [perusopetuksen luokkien 0.-9.](#) ja [Hankasalmen lukion](#) opetussuunnitelmat ovat avoimesti kaikkien luettavissa Opetushallituksen ylläpitämästä ePerusteet-palvelussa. Opetussuunnitelmat on linkitetty koulujen kotisivuille. Kansalaisopiston kurssitarjontaan voi tutustua osoitteessa [Hankasalmen kansalaisopisto \(opistopalvelut.fi\)](#).

Varhaiskasvatuksen, koulujen ja kansalaisopiston opettajilla on käytössään kunnan sähköposti, joka on etunimi.sukunimi@hankasalmi.fi. Lisäksi koulujen opettajilla ja joillain opetuksen rajapintaan kuuluvilla on käytössä etunimi.sukunimi@edu.hankasalmi.fi. Varhaiskasvatuksen, koulujen ja kansalaisopiston johdolla sekä joillakin opetushenkilökuntaan kuuluvilla on käytössään työpuhelin. Näiden numerot löytyvät Hankasalmen kunnan sivuilta.

Hankasalmen kouluilla on ollut käytössään Peda.Net-kouluverkko. Sen maksullisuuden ja vähäisen käytön takia siitä päätettiin luopua vuoden 2023 loppuun mennessä. Peda.Netissa

olleet **koulujen omat kotisivut** sisältöineen siirretään syksyn 2023 aikana Hankasalmen kunnan nettisivujen alle. Samalla pyritään siihen, että kaikilla kouluilla olisi yhtenäiset kotisivut. Kunnan kotisivuilla on tietoa varhaiskasvatuksesta, perus- ja lukio-opetuksesta sekä kansalaisopistosta. Jokaisen koulun johtaja ja kotisivuja päivittävä opettaja saa tunnukset koulun nettisivuille, jotta sivujen päivittäminen onnistuu. Hankasalmen kunnan koulut toimivat myös sosiaalisessa mediassa. Aseman, Kuuhanaveden ja Niemisjärven kouluilla sekä Hankasalmen lukiolla ja suunnistuslukiolla on omat Instagram-tilit, joissa voidaan muun muassa viestittää koulujen tapahtumista.

7.2 Sisäinen viestintä

Sisäinen viestintä koulujen opetushenkilökunnan, oppilaiden/opiskelijoiden sekä huoltajien välillä tapahtuu Wilman avulla. Jokaiselle koululle on luotu oma MS Teams-kanava, jonne koulun opetushenkilökunta on liitetty. Teams-kanavalle on jatkossa tarkoitus kerätä koulun sisäistä, yhteistä materiaalia. Kunnan eri koulujen välistä yhteistyötä on tarkoitus lisätä MS Teamsin avulla luomalla omat kanavat mm. koko kunnan alkuopetukselle, 3.-4. luokille, 5.-6. luokille ja 7.-9. luokille.

Varhaiskasvatuksessa sähköisinä viestintäkanavina toimivat Edlevo (hoito- ja loma-aikojen ilmoittaminen) ja kansalaisopistossa Hellewi. Koulukeskuksessa, Sillankorvan päiväkodissa sekä Aseman ja Niemisjärven koulujen ruokaloissa on iDiD-infotauluja, joissa voidaan tiedottaa muun muassa ruokalistaista ja tulevista tapahtumista yhteistyössä kunnan tiedottajan kanssa. Kuuhanaveden koulun oppilaskunnalla ja Hankasalmen lukion opiskelijakunnalla on tunnukset iDiD-tauluille, joten he voivat näin itse ilmoittaa haluamistaan asioista koulukeskuksen infotauluilla.

8 Seuranta ja arviointi

Tämä sivistyksen digistrategia on määritelty vuosille 2023–2028. Strategiakauden aikana sivistyksen tv-työryhmä arvioi digistrategian vaikuttavuutta ja kehittämistarpeita vuosittain keväällä huhti-/toukokuussa ja antaa ehdotuksia kehittämiskohteista sekä tiedottaa opetushenkilökuntaa ja sivistyslautakuntaa. Näin tarpeet voidaan huomioida tulevan vuoden talousarvion valmistelussa. Uusien isompien tv-hankintojen tekeminen perustuu käsiteltyyn suunnitelmaan. Pienempiä hankintoja voidaan tehdä koulutasolla. Hankasalmen kunnan digisuunnitelman eli tv-opsin toteutumista seurataan koulutasolla yhteistyössä opetus- ja kasvatushenkilöstön koulun johtajien ja digitutorien kanssa.

Sivistyksen tv-t-työryhmä arvioi vuosittain opetushenkilöstön saamaa tv-t-koulutuksen määrää, opettajien saamaa pedagogista tukea, laitehankintoja sekä verkkojen toimivuutta. Opetushenkilöstölle tehdään säännöllisesti tv-t-osaamiskartoituksia.

Liite 1

[Hankasalmen kunnan perusopetuksen DIGISUUNNITELMA](#)

[Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa \(OPH\)](#)

[Hankasalmen kunnan OPS 0.-9. luokat](#)

[Hankasalmen lukio OPS](#)

[Hankasalmen kansalaisopiston kurssitarjonta](#)

[Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 | Opetushallitus](#)

[Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet \(2014\) | Opetushallitus](#)

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet \(2016\) | Opetushallitus](#)

[Lukion opetussuunnitelman perusteissa \(2019\) | Opetushallitus](#)

[Laki vapaasta sivistystyöstä](#)

Liite 2. Perusopetus: kotiin vietävien koulun tietoteknisten laitteiden käyttöehdot

Hankasalmen kunta - perusopetus

Kotiin vietävien koulun tietoteknisten laitteiden käyttöehdot

Oppilas: _____

Koulu ja luokka: _____

Lukuvuosi: _____

Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit ja työvälineet ovat oppilaalle maksuttomia¹. Koulu antaa oppilaan käyttöön kotona ja koulun ulkopuolella seuraavan laitteen.

Laite: _____ Numero _____

Laitetta saa käyttää opettajan antamien koulutehtävien tekemiseen ja kokeeseen, esitykseen tai muuhun koulutyöhön liittyvään tehtävään valmistautumiseen.

Laitetta ja ohjelmistoa tulee käyttää lain, hyvien tapojen ja näiden käyttöehtojen mukaisesti.

Mikäli laite tai ohjelmisto häviää tai vahingoittuu kotikäytössä², vahingonaiheuttaja voi joutua vastuuseen vahingosta vahingonkorvauslain säännösten mukaisesti.

Tämä sitoumus on voimassa lukuvuoden kerrallaan. Laitteen käyttö lopetetaan palauttamalla laite takaisin kouluun.

Päiväys: _____

Huoltajan/huoltajien allekirjoitus ja nimen selvennys:

1) Perusopetuslaki 31 §

2) Vahingonkorvauslain mukaan myös alaikäinen on vahingonkorvausvelvollinen. Alaikäinen on kuitenkin velvollinen korvaamaan siitä määrän, joka on kohtuullinen ottaen huomioon esimerkiksi hänen ikänsä ja kehitystasonsa. Vahingonkorvausvastuu voi syntyä myös huoltajalle laitteen käyttöä koskevan valvonnan laiminlyönnistä.

Liite 3. Hankasalmen lukio: sopimus kannettavan tietokoneen käytöstä

HANKASALMEN KUNTA
Hankasalmen lukio

1.8.2023

SOPIMUS KANNETTAVAN TIETOKONEEN KÄYTÖSTÄ

Onneksi olkoon! Saat Hankasalmen kunnalta tietokoneen käyttöösi lukio-opiskelua varten.
Menestystä opintoihisi!

1. Kannettavat tietokoneet ja koulualueen langaton verkko ovat tarkoitettu opiskelua varten.
 - Kukin opettaja antaa omien tuntiensa osalta tarkempia tietokoneen käyttöä koskevia sääntöjä ja ohjeita (esim. koneen käyttö tuntitilanteessa.)
2. Koneen vastaanottanut opiskelija on vastuussa koneen kunnosta ja säilyttämisestä. Koneita ei saa vaihtaa keskenään eikä luovuttaa kolmannelle osapuolelle. Koneet ovat Hankasalmen kunnan omaisuutta.
 - Opettajilla ja ylläpidolla on oikeus valvoa tietokoneen käyttöä ja suorittaa tarvittaessa tarkistuksia.
3. Koneen korjaus ja muu huolto tapahtuu kunnan atk-henkilöstön kautta. Opiskelija ei saa asentaa omia ohjelmia koneeseen. Ohjelmistoasennukset tapahtuvat kunnan atk-henkilöstön toimesta. Laitteistolle aiheutetuista vahingoista on opiskelija ja hänen huoltajansa korvausvelvollinen.
4. Murtautumisyrietykset oppilaitoksen tietokoneisiin, toisten opiskelijoiden tietokoneisiin tai muihin tietokoneisiin, salasanojen murtautumisyrietykset, ohjelmistopiratismi, asiattomien aineistojen säilyttäminen tai levittäminen ovat rikoksia, joista ilmoitetaan poliisille.
5. Konetta tulee käsitellä asiallisesti ja huolellisesti.
 - Koneen päällä ei saa säilyttää mitään ylimääräistä.
 - Konetta ei saa altistaa kosteudelle tai suurille lämpötiloille.
 - Konetta ei saa jättää autoon tai muuhun sellaiseen paikkaan, mistä se voidaan helposti varastaa. Vapaa- tai liikuntatuntien ajan konetta on säilytettävä opiskelijan omassa lukolli- sessa kaapissa.
6. Laitteiston vahingoittumisesta tai katoamisesta tulee ilmoittaa viipymättä koulun rehtorille 014 2671 235
7. Mikäli Hankasalmen kunnalle aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia näiden sääntöjen vastaisen käytön seurauksena, vastaa koneen vastaanottanut henkilö näistä kustannuksista.

Olen vastaanottanut kannettavan tietokoneen _____,

No: _____ ja sitoudun noudattamaan näitä sääntöjä.

Hankasalmella _____ / _____ 20_____

Opiskelijan allekirjoitus ja nimen selvennys

Huoltajan allekirjoitus ja nimen selvennys